

Mijn column nummer 144

Mobiliteit

De zomer komt eraan. Het is weer bijna vakantie. Velen van u zullen de auto of het vliegtuig nemen om de zon op te zoeken. En u hebt groot gelijk. U hebt het verdiend ook. U trok van hot naar her om over het broeikas effect te vergaderen en nu mag u best een eindje reizen. Desnoods in uw SUV, de afkorting voor *Sport Utility Vehicle*. Mobiliteit is toch *fun*?

Dat vond althans de voormalige minister van Verkeer en Waterstaat Tineke Netelenbos. Deze opmerking was kenmerkend voor een omslag in het denken over het verkeer. De Nederlander is nu eenmaal mobiel. Dat is voortaan het uitgangspunt. Ik heb zelf het idee dat deze drang naar verplaatsing niet terug te draaien is. Dat zou wel eens te maken kunnen hebben met onze natuur om onze genen te willen verspreiden.

Maar eigenlijk wilde ik het gewoon over bodemverontreiniging hebben. Ook daar speelt mobiliteit een rol. Volgens één van de twee hoofdwetten van de thermodynamica streeft de natuur naar een maximale wanorde, mits er geen energetische toename is. Deze wanorde noopt meestal tot verplaatsing van stoffen. Bij sommige stoffen gaat dat snel, bij andere gaat dat langzaam. Als we maar lang genoeg wachten spoelen alle stoffen uit, richting grondwater of oppervlaktewater en uiteindelijk naar de zee. Veel gemakkelijk oplosbare stoffen hebben deze route al gevonden. Daarom is de zee zo lekker zout. En daar ging u toch heen met vakantie?

Op dit moment buigt een ambtelijke groep zich over de normstelling voor stoffen in de bodem. Tot mijn grote verbazing las ik in een voorlopig document dat men wil uitgaan van mobiele stoffen en immobiele stoffen. Zware metalen worden immobiel verklaard. Mogelijk wreekt zich hier dat veel mensen al vroeg de scheikunde - om nog maar te zwijgen van de thermodynamica - uit hun vakkenpakket hebben geschrappt. Of dat ze het boekje Van Trechter naar Zeef niet hebben gelezen. Daar staat toch vrij duidelijk dat er geen mobiele en immobiele stoffen zijn. Het gaat altijd om de combinatie tussen stof en grondsoort. Zo zijn zware metalen in veen in de regel immobiel. De stoffen adsorberen aan het veen. In zure zandgronden lossen dezelfde stoffen op en zijn ze dus mobiel. Vandaar mijn vakantietip: neem het genoemde boekje mee op vakantie. En ga in september uitgerust en opnieuw toegerust aan de slag met de normstelling.